

STEROİD HORMONLAR

HORMONLARLA BAĞLI YARANAN XƏSTƏLİKLƏRİN DİAQNOZUNDA ÇƏTİNLİK ÇƏKİRSİNİZSƏ PANEL OLARAQ BÖYRƏKÜSTÜ VƏZİN QABIQ (ADRENAL CORTEX) VƏ PERİFERİK TOXUMALARINDA (PERIPHERAL TISSUE) - SİNTEZ OLUNAN HORMONLARIN QIZIL STANDART ÜSUL OLAN **LC MS/MS** DƏ YOXLANILMASI MÜTLƏQDİR.

✓ **Kortizol**

✓ **Progesteron**

✓ **DHEA-S**

✓ **DHEA**

✓ **Aldosteron**

✓ **Testosteron**

✓ **17-OH Progesteron**

✓ **Pregnenolon**

✓ **17-OH Pregnenolon**

✓ **Androstenedion**

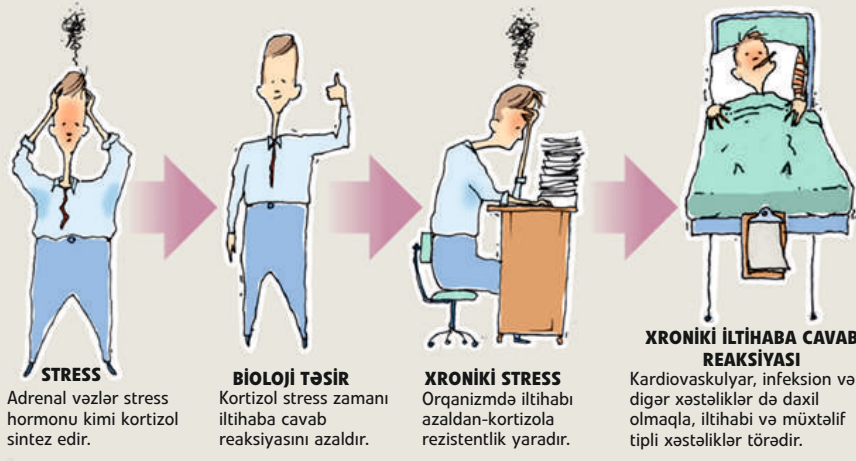
✓ **11-deoksikortisol**

✓ **Dihidrotestosteron (DHT)**

✓ **11-deoksikortikosteron**

✓ **Kortikosteron**

Stress necə xəstəlik törədir?

Revmatizmal xəstəliklər aşağı HPA aktivliyi, aşağı KORTİZOL səviyyəsi və ADRENAL çatışmazlıqlarla asosiasiya edilir.

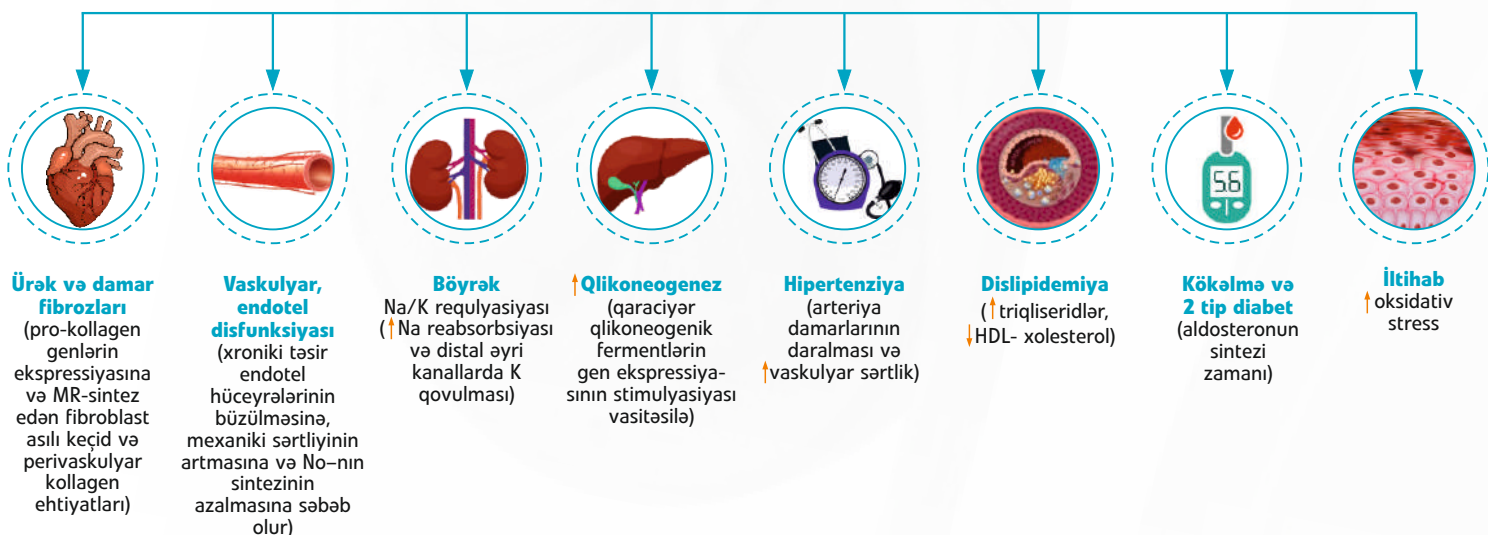
Johnson EO. Ann N Y Acad Sci. 2006 Nov;1088:41-51. Demir H. Scand J Rheumatol. 2006 May-Jun;35(3):217-23. Chikanza IC. Arthritis Rheum. 1992 Nov;35(11):1281-8. Cutolo M. J Endo Invest. 2002;25(10 Suppl):19-23. Ann N Y Acad Sci. 2006 Jun;1069:289-99. Gudbjornsson B. J Rheumatol. 1996 Apr;23(4):598-602. Mastorakos G. Z Rheum. 2000;59 Suppl 2:1175-9. Kebapçılar L. J Endocrinol Invest. 2009 Jul 20. Shah D. Kathmandu Univ Med J (KUMJ). 2009 Jul-Sep;7(27):213-9.

Aşağı DHEAS – RA (Revmatoid Artrit) və bütün revmatik xəstəliklərin başlamasından 1 il öncə tapılır.

Masi A.T. Ann N.Y. Acad Sci 1999 Jun 22, 876, 53-62, disc 62-3

Aşağı səviyyədə KORTİZOL xüsusilə fibromialgiya, xroniki ağrılarda təsadüf edilir.

ALDOSTERON-un pleiotropik təsiri

*0033

ÇAĞRI
MƏRKƏZİ

KUŞINQ (Cushing`s) sindromu və ya qlikokortikoidin artmasının xroniki sistem effektləri

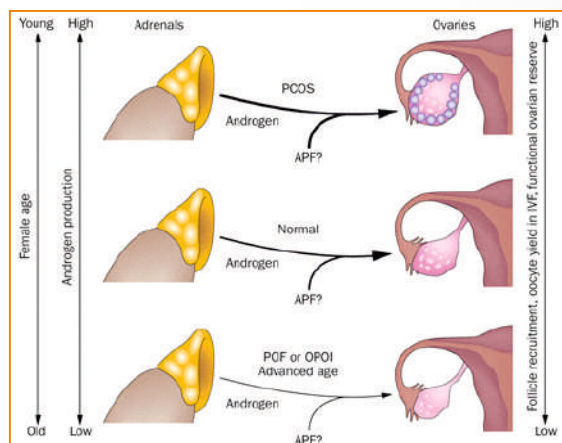
KUŞINQ sindromu hipofizin adenoması ilə bağlıdır. Adenoma ACTH adlı hormonun daha çox sintez edilməsinə səbəb olur. Hansıki, bu da böyrəküstü vəzin həddən artıq kortizol sintezinə gətirib çıxarır.

ANDROGENİN ARTIQLIĞINDAN YARANAN SİMPTOMLAR

- ▶ Akne (civə)
- ▶ Hirsutizm
- ▶ Amenoreya
- ▶ Oligomenoreya
- ▶ Virilizm
- ▶ Qeyri normal uşaqlıq qanaxmaları
- ▶ Anovulyasiya
- ▶ Infertillik

PCOS –YUMURTALIQLARIN POLİKİSTOZ SİNDROMU

(DHT-nin ARTMASI) KEÇƏLLİYƏ GƏTİRİB ÇIXARIR

Xarakterik üz
forması

Hörümçəyə-
bənzər
dəri

Aortanın
daralması

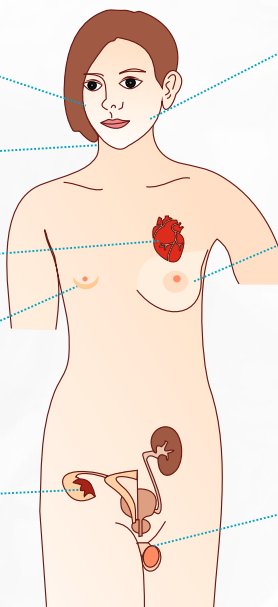
Döşlərin
zəif inkişafı

Yumurtalıq-
ların zəif
inkişafı

Saqqalın zəif
çıxması

Döşün
böyüməsi

İnkişaf etməyən
toxumluqlar

Generalizə edilmiş

- Çəkinin artması
- Kəsik yaralarının gec sağalması
- İnfeksiyalara tutulma riskinin artması
- Yorgunluq
- Qlükoza həssaslığı

Baş ağrıları

Ay formalı sifət

Öküz donqarı

Əzələ zəifliyi

Fizioloji

- Depressiya
- Narahatlılıq
- Hirsillik
- Emosional kontrolun itirilməsi
- Qavramanın zəifləməsi
- Cinsi akta meyilsizlik

Vaskulyar

- Yüksək qan təzyiqi (pisləşməsi)

Sümükler

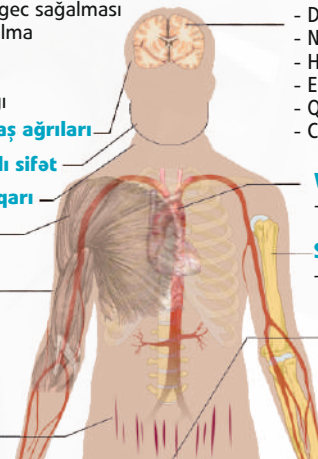
- Sınıq risklərinin artması

Reproduksiya

- Qadınlarda menstruasiyanın olmaması
- Kişilərdə ereksiyanın disfunksiyası

Dəri

- İncəlmə (zəifləmə)
- Akne
- Kövrəkliyi
- Tüklərin çoxalması (hirsutizm)
- Dəridə atrofik zolaqlar (çatlar)

Amerika kliniki onkologiya cəmiyyəti androgensiz müalicə alan kişilərdə (prostat vəzin xərçəngindən sağalanlar üzrə) ürək damar risk faktorlarının skrininqinin qiymətləndirilməsini təsdiq edib. Burada prostat vəzin xərçəngindən və ondan sağalanların artmasını, androgensiz müalicə alanları nəzərə alaraq, praktiki həkimlərə androgensiz müalicənin təsirini və onun kardiovaskulyar xəstəliklərlə (risk yaratması ilə) əlaqəsini nəzərə almalarına tövsiyələr verilmişdir.

Resnick MJ, Lacchetti C, Bergman J, Hauke RJ, Hoffman KE, Kungel TM, Morgans AK, Penson DF. Prostate cancer survivorship care guideline: American Society of Clinical Oncology clinical practice guideline endorsement. J Clin Oncol. 2015;33:1078–1085. doi: 10.1200/JCO.2014.60.2557